EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 3.9.2025.
COM(2025) 356 final

2025/0191 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o potpisivanju, u ime Europske unije, i privremenoj primjeni Sporazuma o partnerstvu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Zajedničkog južnog tržišta, Argentinske Republike, Savezne Republike Brazila, Republike Paragvaja i Istočne Republike Urugvaja, s druge strane

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Priloženi prijedlog pravni je instrument za odobravanje potpisivanja i privremene primjene Sporazuma o partnerstvu između Europske unije i njezinih država članica i Zajedničkog južnog tržišta, Argentinske Republike, Savezne Republike Brazila, Republike Paragvaja i Istočne Republike Urugvaja (dalje u tekstu „Sporazum o partnerstvu između EU-a i Mercosura").

Odnosi između Europske unije (EU) i Mercosura[1] trenutačno se temelje na Međuregionalnom okvirnom sporazumu o suradnji između Europske zajednice i njezinih država članica i Zajedničkog tržišta južnoameričkog juga i njegovih država stranaka, potpisanom u Madridu 15. prosinca 1995.

Vijeće Europske unije ovlastilo je 13. rujna 1999. Europsku komisiju za otvaranje pregovora s Mercosurom i donijelo pregovaračke smjernice. Pregovori su provedeni uz savjetovanje s Radnom skupinom Vijeća za Latinsku Ameriku i karipske zemlje. S Odborom za trgovinsku politiku provedeno je savjetovanje o dijelovima Sporazuma povezanima s trgovinom.

Pregovori su trajali više od 25 godina. Pregovori o dijelovima povezanima s trgovinom prvotno su zaključeni u lipnju 2019., a pregovori o političkom dijelu i dijelu koji se odnosi na suradnju u lipnju 2020. Tijekom 2023. i 2024. EU i Mercosur dogovorili su dodatne elemente, posebno Prilog poglavlju o trgovini i održivom razvoju, uključujući pojačane obveze u pogledu zaustavljanja deforestacije i odredbe kojima se Mercosuru omogućuje veća fleksibilnost u pogledu nekih obveza povezanih s industrijskom politikom (npr. javna nabava). EU i MERCOSUR zaključili su pregovore o Sporazumu o partnerstvu 6. prosinca 2024. u Montevideu (Urugvaj).

Rezultat je ambiciozan sporazum koji uvelike nadilazi Okvirni sporazum iz 1995. i kojim se odgovara na današnje globalne izazove. Sporazum o partnerstvu između EU-a i Mercosura ojačat će strateške političke i gospodarske veze među pouzdanim partnerima sličnih stavova na temelju zajedničkih univerzalnih vrijednosti kao što su demokracija i ljudska prava. Riječ je o modernom sporazumu čija je svrha omogućiti otvorenu trgovinu utemeljenu na pravilima, bez protekcionizma i uz promicanje održivog razvoja. Pojačana suradnja donijet će velike uzajamne koristi. To će biti važan korak prema jačanju veza između partnera po izboru i uloge Europske unije u Južnoj Americi.

Dogovoreni tekstovi dijelova Sporazuma o partnerstvu između EU-a i Mercosura koji se odnose na politiku i suradnju poslani su Radnoj skupini Vijeća za Latinsku Ameriku u travnju 2025. Dogovorene tekstove dijelova nacrta sporazuma koji se odnose na trgovinu Komisija je objavila u kolovozu 2019. i prosincu 2024.

[1] Zajedničko južno tržište (skraćeno Mercosur prema španjolskom nazivu) proces je regionalne integracije koji su prvotno uspostavili Argentina, Brazil, Paragvaj i Urugvaj, a zatim su mu se pridružile Venezuela (trenutačno suspendirana) i Bolivija (u procesu pristupanja). Samo su Argentina, Brazil, Paragvaj i Urugvaj stranke Sporazuma o partnerstvu između EU-a i Mercosura.

Iz pregovora su proizišla dva pravna instrumenta:

1. Sporazum o partnerstvu između EU-a i Mercosura, koji će uključivati a) pravila o politici i suradnji i b) pravila o trgovini; i
2. Privremeni sporazum o trgovini, koji obuhvaća liberalizaciju trgovine i ulaganja.

Sporazum o partnerstvu između EU-a i Mercosura i Privremeni sporazum o trgovini trebalo bi potpisati istodobno. Oba sporazuma stupaju na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi nakon datuma na koji su stranke jedna drugu pisano obavijestile o dovršetku njihovih unutarnjih postupaka potrebnih u tu svrhu. Privremeni sporazum o trgovini prestaje važiti i zamjenjuje se Sporazumom o partnerstvu između EU-a i Mercosura nakon stupanja potonjeg na snagu, nakon što ga ratificiraju sve stranke.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Sporazum o partnerstvu između EU-a i Mercosura pruža sveobuhvatan pravni okvir za odnose EU-a i Mercosura i zamijenit će važeći Međuregionalni okvirni sporazum o suradnji između Europske zajednice i njezinih država članica i Zajedničkog tržišta južnoameričkog juga i njegovih država stranaka, potpisan u Madridu 15. prosinca 1995.

Sporazum o partnerstvu između EU-a i Mercosura u potpunosti je u skladu s općom vizijom EU-a za partnerstvo s Latinskom Amerikom i Karibima, kako je navedeno u Zajedničkoj komunikaciji Europskom parlamentu i Vijeću Europske unije pod naslovom „Nova agenda za odnose između EU-a i Latinske Amerike i karipskih zemalja”, donesenoj 7. lipnja 2023. Prisutnost EU-a u Latinskoj Americi i na Karibima kroz četiri najudaljenije regije (Francuska Gijana, Guadeloupe, Martinique i Sveti Martin), kao i prekomorske zemlje i područja, prednost je tom partnerstvu.

Osim toga, dio Sporazuma o partnerstvu između EU-a i Mercosura koji se odnosi na trgovinu i ulaganja u skladu je s Komunikacijom „Revizija trgovinske politike – otvorena, održiva i odlučna trgovinska politika” iz veljače 2021., kojom se trgovinska i ulagačka politika povezuje s europskim i univerzalnim standardima i vrijednostima uz temeljne gospodarske interese te u kojoj se ističu održivi razvoj, ljudska prava, borba protiv utaje poreza, zaštita potrošača te odgovorna i poštena trgovina.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Sporazum o partnerstvu između EU-a i Mercosura u potpunosti je u skladu s politikama Europske unije i za njega neće biti nužne izmjene njezinih pravila, propisa ili normi u bilo kojem reguliranom području kao što su tehnički propisi i norme za proizvode, sanitarna ili fitosanitarna pravila, propisi o hrani i sigurnosti, zdravstvene i sigurnosne norme ili propisi o GMO-u, zaštiti okoliša i zaštiti potrošača.

Sporazum o partnerstvu između EU-a i Mercosura sadržava poglavlje o trgovini i održivom razvoju, koje Sporazum povezuje s općim ciljevima održivog razvoja i posebnim ciljevima u području rada, okoliša i klimatskih promjena.

Nadalje, Sporazumom o partnerstvu između EU-a i Mercosura u potpunosti se štite javne usluge te on služi kao temelj i štiti prava vladâ na zakonsku regulaciju u javnom interesu.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Sporazum o partnerstvu između EU-a i Mercosura obuhvaća područja u okviru zajedničke trgovinske politike, prometa, razvojne suradnje te gospodarske, financijske i tehničke suradnje s trećim zemljama. Stoga bi pravna osnova predložene odluke trebali biti članak 91., članak 100. stavak 2. članak 207. stavak 4. prvi podstavak, članak 209. stavak 2. i članak 212. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

Člankom 218. stavkom 5. UFEU-a propisano je da Vijeće donosi odluku kojom se odobrava potpisivanje sporazuma i, prema potrebi, njegova privremena primjena prije stupanja na snagu.

Člankom 218. stavkom 8. UFEU-a propisano je da Vijeće odlučuje kvalificiranom većinom osim u okolnostima navedenima u članku 218. stavku 8. drugom podstavku UFEU-a kada Vijeće mora jednoglasno odlučiti. Budući da su glavni elementi Sporazuma trgovinska politika, promet te razvojna, gospodarska, financijska i tehnička suradnja s trećim zemljama, pravilo glasovanja u ovom je konkretnom slučaju glasovanje kvalificiranom većinom.

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Vijeće je 13. rujna 1999. ovlastilo Europsku komisiju da pregovara s Mercosurom. Stoga se djelovanje na razini Unije smatralo djelotvornijim od djelovanja na nacionalnoj razini.

Dijelovi Sporazuma o partnerstvu između EU-a i Mercosura koji su u podijeljenoj nadležnosti EU-a i država članica obuhvaćaju područja politike i elemente koji su primjereni za vanjsko djelovanje na razini Unije. U područjima politike u kojima se regulatorno djelovanje poduzima na razini Unije neizbježno je vanjsko izvršavanje obuhvaćenih nadležnosti Unije (članak 3. stavak 2. UFEU-a). Osim toga, radi konstruktivnosti suradnje i povoljnijeg pregovaračkog položaja u odnosu na Mercosur ocijenjeno je da je djelovanje na razini Unije bolje od djelovanja na razini pojedinačnih država članica. Stoga se djelovanje na razini Unije smatralo djelotvornijim od djelovanja na nacionalnoj razini.

Kad je riječ o dijelu Sporazuma o partnerstvu između EU-a i Mercosura koji se odnosi na trgovinu i ulaganja, zajednička trgovinska politika u skladu s člankom 3. stavkom 1. UFEU-a u isključivoj je nadležnosti Unije.

• Proporcionalnost

Ovom se inicijativom izravno nastoje ostvariti ciljevi Unije u okviru vanjskog djelovanja i pridonijeti političkom prioritetu „EU-a kao snažnijeg globalnog dionika”. Inicijativa je u skladu s ambicijama Globalne strategije EU-a, a to su suradnja s drugim zemljama i odgovorno revidiranje njegovih vanjskih partnerstava radi ostvarenja vanjskih ciljeva EU-a. Inicijativa pridonosi ostvarenju trgovinskih i razvojnih ciljeva EU-a. Prijedlog je u skladu s europskim zelenim planom.

Pregovori o Sporazumu o partnerstvu između EU-a i Mercosura vođeni su u skladu s pregovaračkim smjernicama koje je utvrdilo Vijeće. Ishod pregovora ne prelazi ono što je potrebno za postizanje ciljeva politike utvrđenih u pregovaračkim smjernicama.

- **Odabir instrumenta**

Ovaj Prijedlog odluke Vijeća podnosi se u skladu s člankom 218. stavkom 5. UFEU-a, u kojem je predviđeno da Vijeće donosi odluku o odobravanju potpisivanja i privremene primjene sporazuma. Ne postoji drugi pravni instrument kojim bi se mogao postići cilj naveden u ovom prijedlogu.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- **Savjetovanja s dionicima**

Tijekom pregovora s Mercosurom od vanjskog izvođača naručena je procjena učinka na održivost kako bi se proučio mogući ekonomski, socijalni i okolišni učinak trgovinskog dijela sporazuma. Ta procjena učinka uzeta je u obzir u pregovorima i služila kao izvor informacija pregovaračima i službama Komisije. Završno izvješće objavljeno je 29. ožujka 2021.

Pri izradi procjene učinka izvođač se savjetovao s raznim unutarnjim i vanjskim stručnjacima, organizirao javna savjetovanja i radionice, provodio internetske upitnike i održavao bilateralne sastanke i razgovore s civilnim društvom u Europi i Mercosuru. Ta su savjetovanja bila vrijedna i učinkovita platforma za sudjelovanje ključnih dionika i civilnog društva, koji su se odazvali u velikom broju.

Pregovori su vođeni uz savjetovanje s Radnom skupinom Vijeća za Latinsku Ameriku i karipske zemlje o političkim aspektima i aspektima suradnje Sporazuma te uz savjetovanje s Odborom za trgovinsku politiku o trgovinskim aspektima kao posebnim odborom koji je Vijeće odredilo u skladu s člankom 218. stavkom 4. UFEU-a. Redovito je obavješćivan i Europski parlament preko Odbora za vanjske poslove (AFET), Odbora za međunarodnu trgovinu (INTA) i Skupine za praćenje za Mercosur. Tijekom cijelog pregovaračkog procesa obje su institucije primale tekstove proizašle iz faza pregovora. Komisija je organizirala i niz sastanaka i kontakata s civilnim društvom (dijaloga s civilnim društvom) radi rasprave o napretku i pregovaračkim stajalištima tijekom pregovora.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Vanjski izvođač London School of Economics Enterprise proveo je „Procjenu učinka održivosti kao potporu pregovorima o sporazumu o pridruživanju između Europske unije i Mercosura”. U toj procjeni analizira se mogući učinak trgovinskog sporazuma na gospodarstvo, društvo, ljudska prava i okoliš.

Službe Komisije provele su tzv. ekonomsku procjenu ishoda pregovora nakon završetka pregovora i s obzirom na njihov ishod.

- **Procjena učinka**

Procjena učinka na održivost sastoji se od dvije komplementarne sastavnice. Prvo, temeljite analize učinka na gospodarstvo, društvo, ljudska prava i okoliš koje bi trgovinski sporazum o kojem se pregovara mogao imati u EU-u, zemljama Mercosura i drugim relevantnim zemljama. Drugo, opsežnog postupka savjetovanja u kojem su sudjelovali dionici iz EU-a i zemalja Mercosura, s brojnim mogućnostima za prikupljanje i razmjenu informacija, savjetovanje i diseminaciju rezultata. Procjena učinka na održivost pruža vrijedne informacije

za osmišljavanje mogućih popratnih mjera i mjera ublažavanja, među ostalim u obliku prijedloga iz studije.

U izvješću se koristi dinamična verzija modela GTAP-a za proučavanje učinaka dvaju scenarija – jednog konzervativnog i drugog ambicioznijeg – s obzirom na ishod pregovora u smislu smanjenja na temelju carinskih i necarinskih mjera obiju strana. U konzervativnom scenariju BDP u EU-u povećava se za 10,9 milijardi EUR (0,1 %), a u Mercosuru za 7,4 milijarde EUR (0,3 %) do 2032., u usporedbi s osnovnim modelom bez sporazuma o slobodnoj trgovini. U ambicioznom scenariju BDP u EU-u povećava se za 15 milijardi EUR, a u Mercosuru za 11,4 milijarde EUR.

U ekonomskoj procjeni ishoda pregovora procijenjen je ekonomski učinak stvarnog ishoda pregovora. Za razliku od procjene učinka na održivost, ekonomska procjena ne temelji se na pretpostavkama o očekivanom ishodu sporazuma. U procjeni učinka na održivost procijenjen je učinak dvaju scenarija – jednog konzervativnog i drugog ambicioznog – s obzirom na ishod pregovora u smislu smanjenja prepreka trgovini putem carinskih i necarinskih mjera. U ekonomskoj procjeni ishoda pregovora procijenjen je ekonomski učinak na temelju stvarnih koncesija u vezi s carinskim i necarinskim mjerama. Uzima se u obzir i činjenica da Ujedinjena Kraljevina više nije u EU-u. To objašnjava zašto se procijenjeni učinak sporazuma u ekonomskoj procjeni ishoda pregovora razlikuje od onog u procjeni učinka na održivost. Nadalje, analiza iz ekonomske procjene ishoda pregovora ažurirana je kako bi se uključila najnovija kretanja u trgovinskoj politici EU-a.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa (REFIT)**

Na Sporazum o partnerstvu između EU-a i Mercosura ne primjenjuju se postupci Programa za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT). Međutim, on sadržava okvir za pojednostavnjene trgovinske i ulagačke postupke i smanjenje troškova povezanih s izvozom i ulaganjima te će stoga za mala i srednja poduzeća na oba tržišta povećati mogućnosti za trgovinu i ulaganja.

Među očekivanim su koristima veća transparentnost, manje opterećenje u pogledu tehničkih pravila, zahtjeva za sukladnost, carinskih postupaka i pravila o podrijetlu, bolja zaštita prava intelektualnog vlasništva i oznaka zemljopisnog podrijetla, bolji pristup postupcima javne nabave i posebno poglavlje kako bi mala i srednja poduzeća mogla maksimalno iskoristiti prilike koje proizlaze iz Sporazuma.

- **Temeljna prava**

Prijedlog ne utječe na zaštitu temeljnih prava u Uniji. Upravo suprotno, stranke se obvezuju surađivati u promicanju i zaštiti ljudskih prava, među ostalim u pogledu ratifikacije i provedbe međunarodnih instrumenata o ljudskim pravima, te u jačanju demokratskih načela i vladavine prava, promicanju rodne ravnopravnosti i suzbijanju svih oblika diskriminacije.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Trgovinski dio Sporazuma imat će financijski učinak na proračun EU-a na strani prihoda. Procjenjuje se da će stupanjem na snagu Sporazum dovesti do gubitka prihoda od carina od 330 milijuna EUR. Procjenjuje se da će nakon potpune provedbe Privremenog sporazuma o trgovini sa strane EU-a (nakon 15 godina od njegova stupanja na snagu) godišnji gubitak prihoda od carina dosegnuti 1 milijardu EUR. Ta se procjena temelji na predviđanju razvoja trgovine u sljedećih 15 godina bez sklapanja ikakvog sporazuma. Očekuje se neizravan

pozitivni učinak u smislu povećanja sredstava povezanih s porezom na dodanu vrijednost i bruto nacionalnim dohotkom.

5. DRUGI ELEMENTI

• Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja

Sporazum o partnerstvu između EU-a i Mercosura uključuje institucijske odredbe kojima se osnivaju zajednička tijela za stalno praćenje njegove provedbe, djelovanja i učinka.

Institucijsku strukturu Sporazuma o partnerstvu između EU-a i Mercosura čine Zajedničko vijeće, Zajednički odbor, pododbori i druga tijela. Zajedničko vijeće nadzirat će ispunjavanje ciljeva ovog Sporazuma i njegovu provedbu. Zajednički odbor pomagat će Vijeću za trgovinu u obavljanju njegovih dužnosti i nadzirati rad svih pododbora i drugih tijela osnovanih na temelju Sporazuma o partnerstvu između EU-a i Mercosura.

Za potrebe rasprava o pitanjima trgovine i ulaganja Zajedničko vijeće i Zajednički odbor sastajat će se u sastavu za trgovinu. U institucijskim odredbama dijela Sporazuma o partnerstvu između EU-a i Mercosura koji se odnosi na trgovinu i ulaganja utvrđuju se posebne funkcije i zadaće Zajedničkog vijeća i Zajedničkog odbora koji djeluju u sastavu za trgovinu.

Sporazumom se osniva Pododbor za međunarodnu suradnju i razvoj te niz pododbora za pitanja povezana s trgovinom i ulaganjima. Zajedničko vijeće ili Zajednički odbor mogu osnivati dodatne pododbore ili druga tijela koja će se baviti posebnim zadaćama ili predmetima.

Sporazum o partnerstvu između EU-a i Mercosura uključuje i Forum civilnog društva kako bi se civilnom društvu obiju strana omogućilo da iznese mišljenje o svim odredbama Sporazuma.

• Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga

Sporazumom o partnerstvu između EU-a i Mercosura stvara se dosljedan, sveobuhvatan i ažuriran pravno obvezujući okvir za odnose EU-a s Mercosurom. Njime se uspostavlja snažno partnerstvo, jača politički dijalog te produbljuje i jača suradnja u pitanjima od zajedničkog interesa. Ujedno će se poticati trgovina i ulaganja time što će se podupirati širenje i diversifikacija gospodarskih i trgovinskih odnosa.

Sporazum o partnerstvu između EU-a i Mercosura podijeljen je na četiri dijela. U dijelu I. (Opća načela i institucionalni okvir) navode se opća načela i ciljevi Sporazuma te uspostavlja njegov institucionalni okvir, kako je prethodno opisano.

Ključni elementi Sporazuma su: poštovanje demokratskih načela, ljudskih prava, temeljnih sloboda i načela vladavine prava, kao i klauzula o neširenju oružja za masovno uništenje te zadržavanje statusa stranke, u dobroj vjeri, Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime i Pariškog sporazuma.

U dijelu II. (Politički dijalog i suradnja) EU i Mercosur obvezuju se produbiti dijalog i surađivati u sljedećim područjima:

- demokratska načela, ljudska prava, vladavina prava i međunarodni mir i sigurnost,

- pravda, sloboda i sigurnost,
- održivi razvoj,
- socijalno, gospodarsko i kulturno partnerstvo.

U Sporazumu se vodi računa o širokom rasponu ključnih pitanja, uključujući zaštitu okoliša, klimatske promjene, održivu energiju, vladavinu prava, ljudska prava i prava žena, odgovorno poslovno ponašanje, radnička prava i smanjenje rizika od katastrofa. Odredbama iz dijela II. omogućit će se usklađenije i zajedničko djelovanje u novim područjima kao što su javno zdravlje, modernizacija države, upravljanje migracijskim tokovima, neširenje oružja za masovno uništenje, pranje novca ili financiranje terorizma i kibernetički kriminal.

Time će se ojačati partnerstvo na globalnoj razini, npr. s obzirom na Program održivog razvoja do 2030., mjere protiv klimatskih promjena i pitanja globalnog demokratskog upravljanja i ljudskih prava, međunarodnih migracija, mira i sigurnosti.

Dio II. sadržava i odredbe za produbljivanje dijaloga o međunarodnoj suradnji i razvoju te za olakšavanje provedbe Sporazuma. Sporazum sadržava Protokol o suradnji, u kojem se stranke obvezuju na partnerstvo za suradnju koje će doprinijeti miru i blagostanju, na temelju poštovanja, povjerenja i zajedničkih vrijednosti i interesa, uz zajedničko svladavanje izazova i iskorištavanje mogućnosti koje proizlaze iz Sporazuma o partnerstvu između EU-a i Mercosura.

Dio III. (Trgovina i pitanja povezana s trgovinom) stvara dosljedan, sveobuhvatan i ažuriran pravno obvezujući okvir za trgovinske odnose EU-a s MERCOSUR-om. Poticat će se trgovina i ulaganja time što će se podupirati širenje i diversifikacija gospodarskih i trgovinskih odnosa.

Tim sporazumom EU nastoji osigurati najbolje moguće uvjete za svoje subjekte na tržištu Mercosura. Sporazum nadilazi postojeće obveze WTO-a u mnogim područjima, kao što su trgovina robom, uslugama, javna nabava, necarinske prepreke te zaštita i provedba prava intelektualnog vlasništva, uključujući oznake zemljopisnog podrijetla. U svim tim područjima zemlje Mercosura pristale su na znatne nove obveze u usporedbi s uvjetima WTO-a. Sporazum sadržava i napredne odredbe o trgovini i održivom razvoju, uključujući veću obvezu kad je riječ o zaustavljanju deforestacije.

Sporazum ispunjava kriterije iz članka XXIV. GATT-a (ukidanje carina i drugih restriktivnih propisa u području trgovine u pogledu gotovo cijele trgovine robom među strankama) te kriterije iz članka V. GATS-a kojima se predviđaju slični uvjeti u pogledu usluga.

U skladu s ciljevima utvrđenima pregovaračkim smjernicama dio III. Sporazuma o partnerstvu između EU-a i Mercosura bit će usmjeren na sljedeće:

1. postupno ukidanje carina na 91 % robe koju poduzeća iz EU-a izvoze u Mercosur. Time će se godišnje uštedjeti više od 4 milijarde EUR carina. Na primjer, zemlje Mercosura ukinut će visoke carine na industrijske proizvode, kao što su automobili (35 %), automobilski dijelovi (14 – 18 %), strojevi (14 – 20 %), kemikalije (do 18 %), odjeća (do 35 %), farmaceutski proizvodi (do 14 %), obuća od kože (do 35 %) ili tekstil (do 35 %). Sporazumom će se postupno ukinuti i carine na izvoz hrane i pića iz EU-a, kao što su vino (27 %), čokolada (20 %), jaka alkoholna pića (20 – 35 %), keksi (16 – 18 %), konzervirane breskve (55 %) ili bezalkoholna pića

(20 – 35 %). Omogućit će se i bescarinski pristup kvotama za mliječne proizvode EU-a (trenutačna carina 28 %), posebno za sireve;

2. uravnoteženo otvaranje tržišta EU-a jer će se sporazumom ukinuti uvozne carine na 92 % robe iz Mercosura izvezene u EU. Osjetljivim poljoprivrednim proizvodima kao što su govedina, šećer ili perad daje se povlašteni tretman samo u ograničenim količinama na temelju pažljivo kalibriranih carinskih kvota;

3. za Argentinu, Urugvaj i Paragvaj sporazumom se u potpunosti ukidaju ili ograničavaju na nulu izvozni porezi na sirovine i industrijske proizvode. Smanjuju se i izvozni porezi na poljoprivredne proizvode (Argentina) ili se ukidaju (Urugvaj, Paragvaj i Brazil). Kad je riječ o industrijskim proizvodima, Brazil je ograničio na nultu stopu važne sirovine potrebne za gospodarsku diversifikaciju EU-a (nikal, bakar, aluminij, sirovine od čelika, čelik, titanij). Brazil je zadržao politički prostor za uvođenje izvoznih carina na određene sirovine te je u takvim slučajevima EU dobio povlastice od najmanje 50 % na bilo koji izvozni porez koji Brazil uvede u budućnosti i gornju granicu od 25 %;

4. stabilan bilateralni zaštitni mehanizam kojim se EU-u i Mercosuru omogućuje uvođenje privremenih mjera za reguliranje uvoza u slučaju neočekivanog i znatnog povećanja uvoza koje uzrokuje ili bi moglo uzrokovati ozbiljnu štetu domaćoj industriji. Te zaštitne mjere primjenjuju se i na poljoprivredne proizvode u okviru sustava carinskih kvota ili se prema potrebi mogu ograničiti na područje najudaljenijih regija EU-a;

5. najviši standardi sigurnosti hrane te zdravlja životinja i bilja i dalje se primjenjuju na sve proizvode, neovisno o tome jesu li proizvedeni na domaćem tržištu ili uvezeni u EU. Primjenjuje se načelo predostrožnosti. Sporazumom se predviđa pojačana suradnja s tijelima partnerskih zemalja i brži protok informacija o svim mogućim rizicima putem izravnijeg i učinkovitijeg sustava informiranja i obavješćivanja;

6. sveobuhvatno poglavlje o trgovini i održivom razvoju, čiji je cilj osigurati da trgovina podupire zaštitu okoliša i socijalni razvoj. To poglavlje obuhvaća pitanja kao što su održivo upravljanje šumama i njihovo očuvanje, poštovanje radničkih prava i promicanje odgovornog poslovnog ponašanja. Uključuje i posebne odredbe o rješavanju sporova i poseban mehanizam za preispitivanje. Poglavlje uključuje i izričitu obvezu učinkovite provedbe Pariškog sporazuma o klimatskim promjenama, koja je ključan element Sporazuma o partnerstvu između EU-a i Mercosura i Privremenog sporazuma o trgovini i kojom se omogućuje suspenzija Privremenog sporazuma o trgovini ako stranka napusti Pariški sporazum ili prestane biti stranka „u dobroj vjeri”. Prilog poglavlju o trgovini i održivom razvoju sadržava obveze stranaka da poduzmu mjere za zaustavljanje daljnje deforestacije do 2030. To je prvi put da stranke nekog trgovinskog sporazuma koji podliježe rješavanju sporova preuzmu pojedinačnu pravnu obvezu zaustavljanja deforestacije. Sporazum ujedno organizacijama civilnog društva omogućuje aktivnu ulogu u praćenju njegove provedbe, uključujući sva ekološka pitanja;

7. nove mogućnosti nadmetanja za ponuditelje iz EU-a sa zemljama Mercosura, koje nisu članice Sporazuma WTO-a o javnoj nabavi. To je prvi put da će zemlje Mercosura otvoriti svoja tržišta javne nabave. Poduzeća iz EU-a moći će sudjelovati u natječajima za ugovore s javnim tijelima, kao što su ministarstva središnje vlasti i druge vladine i savezne agencije, ravnopravno s poduzećima iz zemalja Mercosura;

8. uklanjanje tehničkih i regulatornih prepreka trgovini robom, posebno promicanjem samocertificiranja i konvergencije primjenom međunarodnih normi koje su donijeli ISO, IEC, ITU i Codex Alimentarius, kao i druge međunarodne organizacije za normizaciju, u skladu sa zajedničkom definicijom koju su dogovorili EU i Mercosur. Dogovoreno je da će se smanjiti dvostruko testiranje u sektoru elektronike u niskorizičnim područjima. Postojat će i poseban prilog za motorna vozila, kojim se promiču pravilnici UNECE-a i smanjuje dvostruko ispitivanje u tom sektoru;

9. sveobuhvatan prilog s detaljnim odredbama za olakšavanje trgovine vinom i jakim alkoholnim pićima, koji obuhvaća priznavanje postupaka proizvodnje vina, certificiranje i označivanje, u skladu s najmodernijim sporazumima EU-a o slobodnoj trgovini;

10. otvaranje uslužnih sektora i olakšavanje trgovine uslugama između EU-a i Mercosura omogućivanjem lokalnog poslovnog nastana i na prekograničnoj osnovi. Sporazum obuhvaća širok raspon uslužnih sektora, uključujući poslovne usluge, financijske usluge, telekomunikacije, pomorski promet (prvi put Mercosur otvara pomorski promet unutar regije) te poštanske i kurirske usluge. Uključuje i obveze u pogledu osnivanja poduzeća u uslužnom i neuslužnom sektoru. Njime će se osigurati jednaki uvjeti za pružatelje usluga iz EU-a i njihove konkurente u Mercosuru. „Pravo na reguliranje” u javnom interesu u potpunosti je očuvano na svim razinama vlasti. Sporazum sadržava i napredne odredbe o kretanju stručnjaka u poslovne svrhe, kao što su rukovoditelji ili stručnjaci koje poduzeća iz EU-a upućuju u svoja društva kćeri u zemljama Mercosura. Postoji i veliko poglavlje o e-trgovini – novost za partnere iz Mercosura;

11. visoku razinu zaštite i provedbe prava intelektualnog vlasništva, uključujući detaljne odredbe o autorskom pravu, poslovnim tajnama i provedbi kojima se osigurava bolja zaštita;

12. visoku razinu zaštite i provedbe oznaka zemljopisnog podrijetla EU-a, usporedivu s onima u EU-u, za 344 EU-ova naziva kvalitetnih prehrambenih proizvoda, vina i jakih alkoholnih pića;

13. poglavlje posvećeno MSP-ovima kako bi se osiguralo da u potpunosti iskoriste mogućnosti koje nudi Sporazum o partnerstvu između EU-a i Mercosura;

14. mehanizme za učinkovito rješavanje sporova putem arbitražnog vijeća ili uz pomoć posrednika. Poglavlje o rješavanju sporova uključuje nove odredbe po uzoru na WTO-ovu pritužbu povezanu s nekršenjem – ako stranka smatra da mjera druge stranke poništava ili znatno umanjuje njezine koristi na temelju sporazuma, može zatražiti od povjerenstva da odluči o tom pitanju.

Dio IV. (Završne odredbe) uključuje, među ostalim, postupak za slučajeve u kojima stranka ne ispunjava svoje obveze iz Sporazuma i odredbe o stupanju na snagu i izmjenama Sporazuma.

Sporazum se sklapa na neodređeno vrijeme i nakon stupanja na snagu zamjenjuje Privremeni sporazum o trgovini.

Sve odredbe dijela I. (Opća načela i institucionalni okvir) i IV. (Završne odredbe) trebalo bi predložiti za privremenu primjenu, uz iznimku odredaba koje se odnose na interakciju s Privremenim sporazumom o trgovini. Sve odredbe dijela II. (Politički dijalog i suradnja) također bi trebalo predložiti za privremenu primjenu, osim onih koje se odnose na konzularnu zaštitu i porezna pitanja.

2025/0191 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o potpisivanju, u ime Europske unije, i privremenoj primjeni Sporazuma o partnerstvu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Zajedničkog južnog tržišta, Argentinske Republike, Savezne Republike Brazila, Republike Paragvaja i Istočne Republike Urugvaja, s druge strane

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 91. stavak 1., članak 100. stavak 2., članak 207. stavak 4. prvi podstavak, članak 209. stavak 2. i članak 212., u vezi s člankom 218. stavkom 5.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Vijeće je 13. rujna 1999. ovlastilo Europsku komisiju za otvaranje pregovora o sporazumu sa Zajedničkim južnim tržištem i njegovim državama strankama koji je podijeljen po područjima politike, suradnje i trgovine.

(2) Pregovori su uspješno zaključeni 6. prosinca 2024.

(3) Stoga bi Sporazum o partnerstvu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Zajedničkog južnog tržišta, Argentinske Republike, Savezne Republike Brazila, Republike Paragvaja i Istočne Republike Urugvaja, s druge strane (dalje u tekstu „Sporazum”), trebalo potpisati u ime Unije, podložno njegovu kasnijem sklapanju.

(4) Određene odredbe Sporazuma trebalo bi privremeno primjenjivati do završetka postupaka potrebnih za njegovo stupanje na snagu.

(5) Sporazumom se, u skladu s njegovim člankom 30.9., unutar Unije osobama ne dodjeljuju prava niti nameću obveze, osim onih koji nastaju između stranaka u skladu s međunarodnim javnim pravom,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. Odobrava se potpisivanje, u ime Unije, Sporazuma o partnerstvu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Zajedničkog južnog tržišta, Argentinske Republike, Savezne Republike Brazila, Republike Paragvaja i Istočne Republike Urugvaja, s druge strane, podložno njegovu sklapanju.

2. Tekst Sporazuma priložen je ovoj Odluci.

Članak 2.

1. Do njegova stupanja na snagu, u skladu s člankom 30.2. Sporazuma i podložno u njemu predviđenim obavijestima, sljedeći dijelovi Sporazuma privremeno se primjenjuju između Unije i Zajedničkog južnog tržišta („Mercosur”) i/ili jedne ili više država Mercosura potpisnica Sporazuma:

– poglavlje 1. – osim članka 1.4. točke (d),

– poglavlje 2. – osim članka 2.2. stavka 4., članka 2.3. stavka 5. i članka 2.4. stavka 5.,

– poglavlje 3. – osim članka 3.2. stavaka od 3. do 7.,

– poglavlje 4.,

– poglavlje 5.,

– poglavlje 6. – osim članka 6.6. (Konzularna zaštita),

– poglavlje 7.,

– poglavlje 8. – osim članka 8.4. (Porezna pitanja),

– poglavlje 30. – osim članka 30.1. stavka 1., članka 30.4. stavka 2., članka 30.5. stavka 2. i članka 30.6. stavka 5.,

– Protokol o suradnji, kako je priložen ovom Sporazumu.

2. Glavno tajništvo Vijeća objavljuje u *Službenom listu Europske unije* datum od kojeg se navedeni dijelovi Sporazuma trebaju privremeno primjenjivati.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Vijeće
Predsjednik